

Ομιλία για τα 50 χρόνια από το Καλαβρυτινό Ολοκαύτωμα της Βασιλικής Αναστοπούλου-Κατσίνη. Εκφωνήθηκε στον Καθεδρικό Ναό της Φανερωμένης του Αιγίου στις 14-11-1993.

Πάλι αυτές τις μέρες, εις Ιεράν ανάμνησιν των πολύκλαυτων νεκρών, μαρτυρικών αδελφών, πατεράδων, συζύγων, η σκέψη ολόκληρου τον Ελληνισμού, γονατιστή και θλιμμένη, ανοίγει τις φτερούγες της προς τον επιβλητικό Σταυρό του προσκυνήματος της Μεγάλης Σφαγής των Καλαβρύτων.

Κύλησε μισός αιώνας αχό τη μαύρη, χειμωνιάτικη μέρα της 13ης Δεκεμβρίου 1943 και η μνήμη της αδούλωτης και περήφανης ελληνικής ψυχής, κρατάει τις μορφές και το νόημα της θυσίας των 1.300 Καλαβρυτινών ανδρών, σαν Ιερή παρακαταθήκη και σαν κληρονομιά ηθικού μεγαλείου, για τις επερχόμενες γενιές.

Εκείνη την οδυνηρή Δευτέρα του τελευταίου Κατοχικού Δεκέμβρη, οι γυναίκες και τα παιδιά της μαρτυρικής γενιάς του πολέμου και της σκλαβιάς, εμείς οι εναπομείναντες, ζήσαμε πικρές σκηνές φρίκης, τρόμου, ορφάνιας και πένθους.

Διαποτίστηκαν οι ψυχές μας από το φαρμάκι του αποχωρισμού και την καυτή σφραγίδα του θανάτου. Είδαμε τη φρικιαστική λαίλαπα της βίας και της απανθρωπιάς να καίει το βιός μας, να γκρεμίζει τα σπίτια μας, να θερίζει τις ζωές των Δικών μας.

Η καρδιά μας πάγωσε, το μυαλό μας σάλεψε, μπροστά στη φοβερή εικόνα του ομαδικού μακελειού και της απάνθρωπης θηριωδίας, Ανοίξαμε, με τα νύχια ρηχούς, ξέβαθους τάφους, πάνω στην ξυλιασμένη και ρημαγμένη γη. Στην ίδια φτωχή γη που την ποτίζουμε με το αίμα, την θρέφουμε με τα κορμιά των παιδιών μας και τη σπέρνουμε με τα άγια κόκκαλα των Καλαβρυτινών ηρώων, κάθε νέας γενιάς,

Θάψαμε τους νεκρούς μας τυλιγμένους σε κουβέρτες, ποτισμένες με το αίμα τους. Τους θάψαμε αδιάβαστους, αλιβάνιστους, αστόλιστους. Οι γυναίκες και τα παιδιά γίναμε ιερόσυλοι. Γιατί γδύσαμε τους νεκρούς να ντύσουμε τους ζωντανούς, γριές και παιδιά που περόνιαζε το κρύν. Γιατί φάγαμε τα αιματοπότιστα κομμάτια ψωμιού, που βρήκαμε στις τσέπες τους και είχαμε την αίσθηση πως κοινωνούσαμε το σώμα και το αίμα του πατέρα, του αδελφού, του άντρα.

Θα μπορούσαμε να επικαλεστούμε πολλές έγκυρες και συγκλονιστικές μαρτυρίες για να δείξουμε το φοβερό κι αδίστακτο έγκλημα των γερμανών σ' ολόκληρη την δραματική του έκταση και να ξαναθυμηθούμε πολύ σύντομες μαρτυρίες και θα τις καταθέσουμε σα μύρο και μοσχολίβανο, σαν τρισάγιο πνευμάτων δικαίων:

- Ο αοίδιμος Καλαβρυτινός αρχιμανδρίτης Θεόκλητος Φερές, στο βιβλίο του "Μια τραγική μάνα θυμάται" γράφει ανάμεσα σε τόσες αναμνήσεις:

- «...Οι μυδραλιοβολισμοί δεν τους σκότωσαν όλους. Πολλοί θα ζούσαν.

Επακολούθησε όμως η χαριστική βολή. Σ' όλους φύτεψαν από μια σφαίρα στο κεφάλι. Μια συμπατριώτισσά μας, η Ελευθερία της Θειά Γιώτας σ' ένα γκαζοντενεκέ που βρήκε, μάζεψε τα χυμένα μυαλά των δικών της και τα 'θαψε χωριστά..."

Το πρώτο επίσημο μνημόσυνο των 1300 νεομαρτύρων έγινε όταν έκλεισαν οχτώ μήνες από το μεγάλο φονικό, στις 12 Αυγούστου 1944 αυτόπτης μάρτυρας εκείνου του μνημοσύνου διηγήθηκε:

-"...Για πρώτη φορά είδα κάτι «ου δεν μπορούσα να το φανταστώ ποτέ. Χίλια περίπου γυναικόπαιδα, μαυροφορεμένα, θρηνούσαν ασταμάτητα, πάνω σε εκατοντάδες τάφων. Πεσμένα μπρούμυτα, πάνω στο νιόσκαφτο χώμα οδύρονταν και. Ξαναζωντάνευαν την τραγωδία χου συγκλόνισε όλο τον κύαμο..."

Η καθηγήτρια Χριστίνα χήρα Β. Πολυδώρου, στην πρώτη επέτειο του Ολοκαυτώματος, στις 13-12-1944, θα γράψει σε άρθρο της στο «Νεολόγον».

-"...Η ιστορική κωμόπολις των Καλαβρύτων κείται εις την κλίνην του αιωνίου ύπνου αιμόφυρτος και εις σωρόν ερειπίων. Από κάθε ερείπιο ένα διάχυτο φώς ξεπροβάλλει και μεσ' απ' αυτό πόσες και πόσες φυσιγνωμίες μαρτύρων δεν ξεπηδούν... Ένας Ευριπίδης ή μάλλον ένας Σοφοκλής χρειάζεται για ν' αναπαραστήσει ένα τέτοιο φρικαλέο δράμα, της ομαδικής εκτέλεσης φιλήσυχων κι αθών ανθρώπων...»

Παρόλο που κύλισε πολύ νερό στ' 'αυλάκι του χρόνου, από τότε μέχρι σήμερα, οι νεκροί μας ζούνε μέσα μας.

Αγαπημένοι κι αλησμόνητοι νεκροί μένετε αξεθώριαστοι στη μνήμη μας. Σφίγγετε σφιχτά τις καρδιές μας. Δεν φεύγετε από τη σκέψη μας. Κατευθύνετε τα βήματά μας προς τις ψηλές κορφές του Χρέους, της αξίας της Ζωής, της πανανθρώπινης Ειρήνης, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Μέρες και νύχτες, χειμώνες και καλοκαίρια πενήντα χρόνων, τα πονεμένα σας μάτια, μέσα από τις κόγχες της αθανασίας, κρατούν αναμμένα τ' αγιοκέρια της μνήμης. Κι έτσι η θυσία σας, με τα δοξαστικά στεφάνια της, καταυγάζει την ανθρωπότητα και δίνει τη μεγάλη, την ύψιστη θεϊκή εντολή της Αγάπης και Ειρήνης επί της Γής,

Κι εμείς μαζί σας αγαπημένοι μας νεκροί, εμείς που αναστηθήκαμε μέσα από τις στάχτες και το αίμα, μέσα από τη θυσία και το χαμό σας, εμείς που ξεπεράσαμε την ορφάνια και την εγκατάλειψη και στήσαμε πάνω στους τάφους σας την ανθοφορία και τους καρπούς της νέας ζωής, φωνάζουμε μαζί σας

"Ποτέ άλλες τέτοιες θηριωδίες".

Ποτέ ποια παρόμοια εγκλήματα και ομαδικοί θάνατοι"

"Ποτέ πλέον άλλα ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ"

ΕΙΡΗΝΗ σ' όλο τον κόσμο

Αγαπημένοι κι αλησμόνητοι νεκροί, Με το άγιο σας αίμα κοινωνούμε και καθαγιαζόμαστε την ιερή σας θύμηση. Και ακούγοντας τη φωνή της προσταγής σας, ανεξόφλητο θα αισθανόμαστε το Βαρύτατο Χρέος μας, να κρατάμε άσβηστο το καντήλι της ανάμνησής σας, σ' όλη μας τη ζωή. Η μνήμη σας παραμένει αιώνια κι αγιασμένη»-